

Přílohy

Příloha č. 1 – Data získaná z gramatických knih a příruček

	Grammaire méthodique du français (2018)	Bescherelle: L'Orthographe pour tous (2019)	Le Bon Usage: Grevisse langue française (2007)	La Nouvelle Grammaire du Français (1989)	Grammaire du français: classique et moderne (1962)	Grammaire critique du français (2007)	Grammaire pratique du français d'aujourd'hui (1979)	Code du français courant (1987)	Vědecká mluvnice francouzštiny (1986)	La Grammaire d'aujourd'hui (1986)	Francouzská mluvnice (2001)
abîme			M					M		M	
abside										F	
absinthe									F	F	
acné			F			F				F	
aérogare		F									
agave			M, F								
alcôve											
alvéole			F, M							M	
amalgame		M	M							M	
ambre			M							M	
améthyste									F		
amiante			M				M			M	
amnistie			F					F		F	
anagramme	F	F								F	
anathème			M			M				M	

anicroche			F							F	
antidote		M	M							M	
antichambre										F	
antipode			M							M	
antre		M	M					M		M	
aparté		M									
apogée						M				M	
apostrophe			F						F		
après-midi	M, F						M	M, F		M, F	M, F
argile		F									
armistice		M	M					M		M	
aromate		M									
atmosphère			F					F		F	
automne			M (f)		F		M	M (f)		M (f)	
azalée										F	
campanule			F			F					
câpre		F	F			F					
cerne		M								M	
coriandre		F									
dartre		F								F	
ébène			M, F			F			F	F	
écritoire		F								F	

effluve			M (f)		F		F	M		M	
échappatoire		F									
emblème			M							M	
encéphale		M									
en-tête	M	M	M ¹			M				M	
entrecôte			F ²							M ³	
enzyme			F, M					F			
épiderme			M							M	
épigramme									F	F	
épilogue		M	M							M	
épisode			M						M	M	
épitaphe		F							F	F	
épithète		F							F	F	
équerre								F			
escarre			F			F					
esclandre			M							M	
espèce		F						F			
exode			M							M	
extase										F	
girofle			M							M	

¹ Často nesprávně F, pravděpodobně kvůli *tête*

² Historicky užíváno jako F

³ Dnes převažuje spíše F

glaire										F	
globule			M								
glucose			M			F ⁴					
haltère		M	M, F			M		M		M	
hécatombe										F	
hémisphère		M	M					M	M	M	
hypallage			M ⁵								
chrysanthème			M		F				M		
insigne								M			
interface		F	M							M	
interligne		M								M	
intervalle			M								
ivoire			M		F			M			
lignite			M								
mousseline									F		
narcisse			M							M	
octave		F	F		F						
omoplate		F								F	
orbe											
orbite		F								F	
ordonnance										M, F	

⁴ Podle *Francouzské akademie*

⁵ Pro některé spisovatele

orge							F				
oriflamme			F ⁶					F		F	
ouvrage					F						M
ovale			M								M
ovule											
pamplemousse			F, M								M, F
patère			F								F, M
perce-neige			M ⁷								F, M
pétale		M	M		F						
planisphère		M									M
réglisse								F			F
sépale			M								
squelette			M							M	
stalactite		F	F							F	
stalagmite		F	F							F	
steppe			F, M		F		F				
tentacule	M	M	M						M		M
topaze										F	
tubercule		M	M								
vestige			M								M
viscère			M								M

⁶ Tendence přejít v M

⁷ Historicky bylo užívané spíše F, některé slovníky chápou slovo jako obojetného rodu

Příloha č. 2 – Data získaná ze slovníků

	Dictionnaire d'orthographe et des difficultés du français (1990)	Larousse, dictionnaire en ligne (2022)	Trésor de la langue française informatisé (1994)	Grand dictionnaire des difficultés et pièges du français (2004)	Nouveau dictionnaire des difficultés du français moderne (1987)	Le Robert dictionnaire en ligne (1997)	Dictionnaire universel (1690)	Dictionnaire de l'Académie française, 1 ^e -9 ^e édition (1694-1935 ⁸)	Dictionnaire de Moyen Français (1330-1500)
abîme	M	M	M (do 17. století F)	M	X	M (často ve výrazu <i>an abîme</i>)	M	M (1694-2022)	M&F
abside	F	F	F	X	X	F	X	F (1835-2022)	X
absinthe	F	F	F (ale dle Vaugelase M)	F!	X	F	M&F	F (1694-2022)	X
acné	F!	F	F	F!	F	F	X	F (1935-2022)	X
aérogare	F!	F	F	F (kvůli <i>gare</i>)	F	F	X	F (2022)	X
agave	M!	M	M	X	M	M	X	M (1835-2022)	X
alcôve	F!	F	F (m)	F!	X	X	X	X	X
alvéole	M !	F	M	M, F	M	F (zastarale M)	M	M (1694-2022))	X
amalgame	M	M	M (v Quebecu někdy F)	M !	M	M	X	F (1762), M (1798-2022)	X
ambre	M !	M	M	M !	X	M	M	M (1694-2022)	M&F

⁸ Devátá edice slovníku *Francouzské akademie* v době sepsání této práce není oficiálně vydána, pracujeme s její nedokončenou verzí. Ve sloupci zastupuje letopočet 2022 devátou edicí slovníku.

améthyste	F !	F	F	F	F	F	F	F (1694-2022)	M&F
amiante	M !	M	M (f)	M !	M	M	F	M (1762-2022)	X
amnistie	F !	F	F	X	F	F	F	F (1694-2022)	F
anagramme	F !	F	F	F !	F	F	F	F (1694-2022)	X
anathème	M !	M	M	M !	X	X	X	M (2022)	X
anicroche	F !	F	F	F	F	F	F	F (1694-2022)	X
antidote	M !	M	M	M !	M	M	M	M (1694-2022)	M, F
antichambre	F	F	F (někdy chybně M)	X	F	F	F	F (1694-2022), 1798 přípouští hezitaci s M	X
antipode	M !	M	F	M !	M	M	M	M (1694-2022)	M
antre	M	M	M (do 17. století F)	M !	M	M	M	M (1694-2022)	X
aparté	M	M	M	M !	M	M	X	M (1694-2022)	X
apogée	M !	M	M	M !	M	M	M	M (1694-2022)	X
apostrophe	F !	X	F (v 18. století někdy M, kvůli koncovce)	F !	F	F	F	F (1694-2022)	X
après-midi	X	M, F	X	M, F	M, F	M, F	F	F (1762), F/M (1798, 1835), M/F (1878), M	X

								(1935), M/F (2022)	
argile	F	F	F (ale Voltaire užíval M)	F !	F	F	F	F (1694-2022)	F
armistice	M !	M	M (do 18. století F)	M !	M	M	X	F (1762), M (1798-2022)	X
aromate	X	M	M (kvůli přijetí skrzes tvar <i>aromata</i> někdy F)	M !	X	M	M	M (1694- 2022)	M
atmosphère	F	F	F	F	F	F	F	M (1694- 1740), F (1762-2022)	X
automne	M	M	M (dodnes hezitace, dle Akademie obojí rod)	M	M	M (knižně F)	F (dříve M)	M/F (1694- 1718), F/M (1740), M&F (1762-1878), M (1935- 2022)	M
azalée	F !	F	F (někdy M)	F !	F	F	X	F (1835-2022)	X
campanule	F	F	F	F !	X	F	X	F (1762-2022)	X
câpre	F	F	F	F !	F	F	F	F (1694-1878)	F
cerne	M	M	M	X	X	M	M	M (1694- 2022)	M
coriandre	F	F	F	F !	X	F	F	F (1694-2022)	F
dartre	F !	F	F	F !	X	F	F	F (1694-2022)	F
ébène	F !	F	F (ale Rabelais)	F !	X	F	F	F (1694-2022)	F

			užíval M)						
écritoire	F !	F	F	F !	F	F	F	F (1694-2022)	M&F
effluve	M !	M (někdy v plurálu F)	M (kvůli koncovce často chybně F)	M !	M ! (dříve byla živá snaha přeměnit slovo na F)	M	X	M (1878-2022)	X
échappatoire	F !	F	F	F !	F	F	X	F (1694-2022)	M, F
emblème	M !	M	M	M !	M	M	F	M/F (1694), M (1718-2022)	X
encéphale	M	M	M	X	X	M	X	M (1835-2022)	X
en-tête	M !	M	M	M !	M	M	X	M (1878-2022)	X
entrecôte	F !	F	F (dříve M)	F (dříve M)	F (zastarale M)	F	X	M (1798-1878), F (1935-2022)	X
enzyme	F !	F, M	M, F (dle rozhodnutí Akademie)	M (dříve F a M bylo chybné)	F, M	M, F	X	F/M (2022)	X
épiderme	M	M	M (někdy F)	X	M	M	M	M (1694-2022)	X
épigramme	F (do 17. století M)	F	F (hezitace do 19. století)	F !	F	F	F	F (1694-2022)	F
épilogue	M !	M	M	M !	X	M	F	M (1694-2022)	M
épisode	M !	M	M (hezitace do	M	X	M	M	M (1694-	X

			19. století)					2022)	
épitaphe	F !	F	F (někdy M)	F	F	F	F	F (1694-2022)	M&F
épithète	F !	F	F	F !	F	F	F	F (1694-2022)	X
équerre	F	F	F	X	F	F	F	F (1694-2022)	F
escarre	F !	F	F	F !	F	F	F	F (1694-2022)	F
esclandre	M !	M	M (do 19. století F)	M !	M	M	M	M (1694-2022)	M&F
espèce	F !	F	F	F (hovorově často chybně M)	F	F	F	F (1694-2022)	F
exode	M !	M	M	M !	M	M	X	M (1694-2022)	X
extase	F !	F	F	X	X	F	F	F (1694-2022)	F
girofle	M	X	M	X	M	X	X	M (1718-2022)	✕
glaire	F	F	F (někdy M)	x	X	F	F	F (1694-2022)	M&F
globule	M !	M	M	M !	X	M	M	M (1694-2022)	X
glucose	M !	M	M (pro Akademii dříve F)	M	M (pro Akademii dříve F)	M	X	F (1878-1935), M (2022)	X
haltère	M !	M	M (vzácně F)	M !	M	M	X	M (1878-2022)	X
hécatombe	F	F	F	F !	F	F	F	F (1694-2022)	F
hémisphère	M !	M	M	M !	M (někdy chybně F)	M	M	M (1694-2022)	X

hypallage	F	F	F (někdy M)	F !	F (často chybně M)	F	X	F (1762-2022)	X
chrysanthème	M	M	M (někdy F)	M !	M	M	X	M (1762-2022)	M
insigne	M !	M	M	M	M	M	X	M (1835-2022)	M
interface	X	F	F	F	X	M	X	F (2022)	X
interligne	F (mezera ve filmu), M (meziřádek)	X	X	F (mezera ve filmu), M (meziřádek)	X	X	X	X	X
intervalle	M !	M	M	M !	X	M	M	M (1694-2022)	M&F
ivoire	M	M	M	M !	M	M	M&F	M (1694-2022)	M
lignite	M !	M	M	M (atypicky)	M	M	X	M (1878-2022)	X
mousseline	F	F	F	F	X	F	F	F (1718-2022)	X
narcisse	M !	X	M (někdy diatopicky F)	M (atypicky)	X	X	X	M (1718-2022)	X
octave	F !	F	F (ale Proust a Balzac užívali M)	F !	X	F	F	F (1694-2022)	F
omoplate	F !	X	F	F !	F	X	X	F (1718-2022)	X
orbe	M !	M	M	X	M	M	M	M (1694-1935), F (2022)	X

orbite	F !	F	F (zastarale M)	F !	F	F	F	F (1694-2022)	F
ordonnance	F !	F (pro životný význam M)	F (dříve M)	x	M, F	F (dříve M pro označení vojáka)	F	F (1694-2022), kromě <i>ordonnances royaux</i> a také v armádním prostředí M	F
orge	F ! (vyjma <i>orge mondé, perlé, carré</i>)	F	F (vzácně M)	F !	F (vyjma <i>orge mondé, perlé, carré</i>)	F&M (<i>orge mondé, perlé, carré</i>)	M (ale v úzu často M)	F (1694-2022), kromě <i>orge mondé, perlé</i>	F
oriflamme	F	F	F	F	F !	F	F (dříve M)	F (1694-2022)	F
ouvrage	M ! (f)	M (kromě <i>de la belle ouvrage</i>)	M (dříve F, dnes pouze <i>de la belle ouvrage</i>)	M (kromě <i>de la belle ouvrage</i>)	M (kromě <i>de la belle ouvrage</i>)	M (v úzu také F)	M	M (1694-2022), v poslední edici připouští úzus F	M&F
ovale	M !	M	M (do 16. století F)	x	M	M	F	M (1694-2022), často jako adjektivum	x
ovule	M !	M	M	M !	M	M	x	M (1878-2022)	x
pamplemousse	M !	M (zastarale F)	M (do 19. století F, následně obojetné, dnes úzus preferuje M)	M (zastarale F)	M (zastarale F)	M	x	F (1835-1935), M (2022)	x

patère	F	F	F	F !	X	F	X	F (1762-2022)	F
perce-neige	M	M, F	F (dle Akademie), M (dle úzu)	M, F	M, F	M, F	F	F (1694-2022)	X
pétale	M !	M	M	M !	M	M	X	M (1762-2022)	X
planisphère	M !	M	M	M !	M	M	M	M (1694-2022)	X
réglisse	F (květina lékořice), M (kořen lékořice)	X	X	F (květina lékořice), M (kořen lékořice)	X	X	X	X	X
sépale	M	X	X	M (dle pétale)	M	M	X	M (1935-2022)	X
squelette	M	M	M	X	X	X	X	M (1718-1935)	X
stalactite	F !	X	F (m)	F	F	X	X	F (1762-1935)	X
stalagmite	F !	X	F	F	F	X	X	F (1762-1935)	X
steppe	F !	F	F	F (do 19. století M)	F (dříve M)	F	X	M/F (1835-1878), F (1935)	X
tentacule	M !	M	M (f)	M !	M	M	X	M (1835-1935)	X
topaze	F	F	F (minearologie), M (ornitologie)	F	X	F	F	F (1694-1935)	M&F
tubercule	M	M	M (botanika), F	M !	M	M	X	M (1740-	X

			(dříve, patologie)					1935)	
vestige	M	M	M	X	X	M	M	M (1694- 1935)	M
viscère	M	M	M	X	X	M	M	M (1694- 1935)	M

Příloha č. 3 – Data získaná z korpusu⁹

	FRANTEXT Intégral	Araneum Francogallicum Maius (s omezením na doménu .fr)	L'Est Républicain	Scientext – Écrits scientifiques en français ¹⁰
abîme	7 749 M	1 420 M (f)	108 M (f)	2 M
abside	215 F	336 F (m)	15 F	0
absinthe	751 F	192 (nelze rozeznat rod)	361 F	0
acné	112 F	725 F	8 (nelze rozeznat rod)	0
aérogare	72 F	216 F (m)	40 M (f)	0
agave	55 M (f)	286 M (f)	11 M (f)	0
alcôve	1 157 F	165 F (m)	18 F	0
alvéole	174 M (f)	103 F (m)	37 F	3 (nelze rozeznat rod)
amalgame	459 M (f)	1 224 M (f)	310 M	21 M
ambre	221 (nelze rozeznat rod)	2 792 M (f)	158 (pouze jako křestní jméno)	0
améthyste	154 F	245 F	14 (nelze rozeznat rod)	0
amiante	98 (nelze rozeznat rod)	1 876 (nelze rozeznat rod)	455 F	0
amnistie	630 F	785 F	390 F	1 (nelze rozeznat rod)
anagramme	111 M (f)	148 M (f)	15 (nelze rozeznat rod)	7 F
anathème	585 M	183 M	10 M	2 (nelze rozeznat rod)

⁹ Uvedená číselná hodnota je vždy celkový počet výskytů substantiva v korpusu, M a F označují dominantní rod slova, v závorce je uveden rod minoritní (pokud dochází ke kolísání). Data jsou získána okometrickou metodou.

¹⁰ Ve *Scientextu*, tedy odborných textech, dochází k variaci rodu pouze u slova *après-midi*. Pro ostatní slova je úzus jednotný, na rozdíl od výsledků ze zbylých korpusů

anicroche	57 F	37 F	65 F	0
antidote	279 M	458 M (f)	70 M (f)	1 M
antichambre	78 F	282 F	88 F	0
antipode	26 (nelze rozeznat rod)	52 M	1 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)
antre	169 M	593 M (f)	298 M (f)	0
aparté	257 M	290 M (f)	157 M	3 M
apogée	557 F (m)	1176 F (m)	177 (nelze rozeznat rod)	9 (nelze rozeznat rod)
apostrophe	514 F	223 F (m)	28 F	71 F
après-midi	17 450 M (f)	13 878 M (f)	3 1437 M, F	17 F, M
argile	1 929 F (m)	2 420 F	424 F	0
armistice	1 727 M	683 M (f)	277 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)
aromate	25 M	20 M	0	0
atmosphère	8500 F	10 633 F (m)	1601 F	31 F
automne	8 193 M	11 015 M (f)	4 993 M	12 M
azalée	30 F (m)	43 M (často jako vlastní jméno)	7 F	0
campanule	56 F	25 F	7 F (m)	0
câpre	8 F (m)	9 F (m)	0	0
cerne	X	275 M (f)	34	3 (nelze rozeznat rod)
coriandre	130 F (m)	966 F (m)	46 F (m)	0
dartre	39 F	8 (nelze rozeznat rod)	0	1 (nelze rozeznat rod)

ébène	1081 F (m)	282 M (f)	69 M	0
écritoire	373 F (m)	39 M	9 M	0
effluve	132 M (f)	63 F (m)	8 F	0
échappatoire	183 F (m)	321 F (m)	53 F (m)	6 (nelze rozeznat rod)
emblème	646 M	1 161 M	255 M	0
encéphale	133 M	106 M	2 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)
en-tête	297 M	725 M (f)	51 (nelze rozeznat rod)	4 M
entrecôte	75 F	119 F	35 F	0
enzyme	37 M (f)	578 F (m)	15 F	132 F
épiderme	661 M	849 M	28 (nelze rozeznat rod)	76 M
épigramme	455 F	58 F (m)	0	1 (nelze rozeznat rod)
épilogue	386 M	488 M	340 M	1 M
épisode	2224 M (f)	10 636 M	971 M	19 M
épitaphe	474 F (m)	180 F (m)	38 F	0
épithète	816 F	222 F	6 F	33 (nelze rozeznat rod)
équerre	340 F	382 F	33 F	0
escarre	58 F (m)	79 F (m)	0	0
esclandre	352 M (f)	53 M (f)	0	0
espèce	32 009 F (m)	14 310 M	189 F	112 F
exode	933 M	1 256 M (f)	229 M (f)	0
extase	3 001 F (m)	847 F	64 F	3 (nelze rozeznat rod)

girofle	294 M (f)	547 M (f)	0	0
glaire	87 F (m)	121 F	0	0
globule	155 M (f)	97 M	1 M	26 M
glucose	158 M (f)	827 M (f)	30 M	18 M
haltère	18 M (f)	45 M (f)	10 F	0
hécatombe	315 F	262 F	185 F	0
hémisphère	811 M	1 505 M	0	78 M
hypallage	32 F (m)	4 (nelze rozeznat rod)	0	0
chrysanthème	226 M (většina jako vlastní jméno)	65 M (často jako vlastní jméno)	27 M	0
insigne	1 378 F (m)	467 M (f)	251 M (f)	1 (nelze rozeznat rod)
interface	17 F	11 009 F (m)	118 F	502 F
interligne	57 M (f)	106 M	8 (nelze rozeznat rod)	0
intervalle	4302 M	2 691 M	268 M	118 M
ivoire	2665 M	2 847 (nelze rozeznat rod)	958 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)
lignite	70 M (f)	66 F (m)	2 (nelze rozeznat rod)	0
mousseline	1116 F	345 F	62 F	1 (nelze rozeznat rod)
narcisse	940 M	449 M (často jako vlastní jméno)	138 (většina jako vlastní jméno)	0
octave	4 269 F (m)	625 F	70 F (většina jako vlastní jméno)	1 (nelze rozeznat rod)
omoplate	272 F (m)	105 F	13 (nelze rozeznat rod)	0

orbe	658 M (f)	127 M (f)	11 M (většina jako vlastní jméno)	1 (nelze rozeznat rod)
orbite	1 280 F (m)	2 957 F (m)	366 F	57 F
ordonnance	5 626 F	4 686 F	398 F (m)	2 (nelze rozeznat rod)
orge	1 802 F	1220 (nelze rozeznat rod)	286 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)
oriflamme	156 F (m)	65 F (m)	21 F	0
ouvrage ¹¹	22 943 M	32981 M	4 785 M	362 M
ovale	1 601 M	959 M	228 M	0
ovule	170 M (f)	264 M (f)	6 M	0
pamplemousse	71 M (f)	879 M	61 M	0
patère	197 F (m)	42 F (m)	X	0
perce-neige	67 M	50 M, F (často jako vlastní jméno)	61 F (m)	0
pétale	228 M (f)	208 M (f)	31 M (f)	0
planisphère	80 M (f)	102 M (f)	16 M (f)	0
réglisse	224 F (m)	406 F (m)	40	0
sépale	3 M	10 M	1 M	0
squelette	1955 M	1306 M	141	39 M
stalactite	34 F (m)	28 (nelze rozeznat rod)	X	0
stalagmite	7 F (m)	18 (nelze rozeznat rod)	1 (nelze rozeznat rod)	0
steppe	527 F (m)	168 F (m)	29 F	0

¹¹ Ačkoli bychom pro slovo *ouvrage* čekali vysokou fluktuaci rodu kvůli počáteční samohlásce, rod slova je ve většině případů rozeznatelný a k hezitaci dochází minimálně

tentacule	36 M (f)	70 M (f)	X	0
topaze	227 F (m)	109 F (m)	25 F (m)	0
tubercule	142 M	113 M (f)	22 M (f)	0
vestige	726 M	526 M	137 M (f)	1 M
viscère	206 M	16 M (f)	X	0